
FFORWM PWYLLGORAU SAFONAU GOGLEDD CYMRU

Dydd Llun, 20 Mai 2013, am 2.00 pm
Bodlondeb, Conwy

YN BRESENNOL:	Gwilym Ellis Evans	Is-gadeirydd, yn y Gadair (Cadeirydd – Pwyllgor Safonau Gwynedd)
	Trevor Coxon	Swyddog Monitro - Wrecsam
	Sion Huws	Swyddog Priodoldeb - Gwynedd
	Delyth E. Jones	Swyddog Monitro - Conwy
	Islwyn Jones	Is-gadeirydd – Pwyllgor Safonau Ynys Môn
	Patricia Jones	Is-gadeirydd – Pwyllgor Safonau Sir y Fflint
	Peter Rowland	Cadeirydd – Pwyllgor Safonau Parc Cenedlaethol Eryri
	Michael B. Wilson	Cadeirydd – Pwyllgor Safonau Ynys Môn
Yn bresennol:	Caren Lewis	Ynys Môn
Swyddogion:	Sian Harland Ifan Prys	Swyddog Gwasanaethau Pwyllgor Cyfieithydd

1. PENODI IS-GADEIRYDD

Cynigiwyd ac eiliwyd bod y Cynghorydd Gwilym Ellis Evans (Gwynedd) yn cael ei enwebu fel Is-Gadeirydd Fforwm Pwyllgorau Safonau Gogledd Cymru.

PENDERFYNWYD -

Penodi'r Cynghorydd Gwilym Ellis Evans (Gwynedd) fel Is-Gadeirydd Fforwm Pwyllgorau Safonau Gogledd Cymru.

(Roedd angen penodi Is-Gadeirydd gan nad oedd yr Is-Gadeirydd blaenorol bellach yn Aelod o Bwyllgorau Safonau Gogledd Cymru)

2. YMDDIHEURIADAU

Cafwyd ymddiheuriadau am absenoldeb gan Lynn Ball (Ynys Môn), Sioned Wyn Davies (Wrecsam), Rob Dawson (Wrecsam), Jane Eyton-Jones (Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru), Lisa Jones (Sir Ddinbych), Robyn Jones (Ynys Môn), Ceri Nash (Wrecsam), Gareth Owens (Sir y Fflint), Dilys Ann Phillips (Gwynedd), Howie Roberts (Conwy), Parchedig Wayne Roberts (Sir Ddinbych), Ceri Williams (Conwy) a Gary Williams (Sir Ddinbych).

3. COFNODION

Cyflwynwyd cofnodion cyfarfod Fforwm Pwyllgor Safonau Gogledd Cymru a gynhaliwyd 7 Ionawr 2013 i'w cymeradwyo.

PENDERFYNWYD -

Cymeradwyo cofnodion cyfarfod Fforwm Pwyllgor Safonau Gogledd Cymru a gynhaliwyd 7 Ionawr 2013 fel cofnod cywir.

4. CYNHADLEDD SAFONAU 2013 - ADBORTH

Ystyriodd yr Aelodau'r adborth o Gynhadledd Safonau 2013 a gwnaed y sylwadau canlynol:-

- Cafodd y digwyddiad ei drefnu'n dda ac roedd y bwyd yn dda
- Roedd rhywbeth at ddant pawb yn ystod y dydd
- Nodwyd nad oedd y brif neuadd yn lleoliad delfrydol, ond nid oedd yr ystafell lai ar gael ar y diwrnod hwnnw
- Er bod y deunydd darllen yn wych, byddai wedi hwyluso pethau pe bai mynegai yn y dogfennau gyda rhifau tudalen
- Awgrymwyd y gellid postio'r dogfennau ar eu gwefan gyda'r ddolen gyswllt at y safle a anfonwyd ar e-bost at y rhai a oedd yn bresennol
- Gellid bod wedi rhoi mwy o amser i'r gweithdai rhyngweithiol
- Byddai'r Gynhadledd Safonau nesaf yn cael ei threfnu gan Awdurdod Lleol arall
- Byddai pa mor aml y cynhelir Cynhadledd Safonau arall yn cael ei drafod yng nghyfarfod nesaf Cyfreithwyr Awdurdod Lleol

Cytunodd Aelodau y dylid llongyfarch cydlynwyr Cynhadledd Safonau 2013 ar drefnu digwyddiad mor llwyddiannus.

PENDERFYNWYD -

Y dylid llongyfarch cydlynwyr Cynhadledd Safonau 2013 ar drefnu digwyddiad mor llwyddiannus.

5. UNRHYW EITEM ARALL

Dyfodol y Fforwm

Rhoddodd Swyddog Monitro (Conwy) wybod bod trafodaethau wedi'u cynnal rhwng Swyddogion Monitro Gogledd Cymru ar ddyfodol y Fforwm.

Gwnaed y sylwadau canlynol:-

- Gallai pob cyfarfod gael rhaglen fach wedi'i dilyn gan Sesiwn Hyfforddi
- Gallai siaradwyr o Swyddfa'r Ombwdsmon, Panel Dyfarnu Cymru a Llywodraeth Cymru annerch y Fforwm ynglŷn â'u gwaith
- Byddai pa mor aml y ceir cyfarfodydd yn cael ei drafod yng nghyfarfod nesaf y Fforwm
- Gallai'r cyfarfodydd gylchdroi rhwng Awdurdodau Lleol

- Dim ond Swyddog Monitro'r Awdurdod Lleol sy'n cynnal fyddai'n bresennol i gynnig cyngor a hwyluso'r Sesiwn Hyfforddi
- Swyddogion Monitro fyddai'n penderfynu ar Raglen Gwaith i'r Dyfodol ar gyfer y Fforwm
- Byddai Conwy dal yn gyfrifol am drefnu'r Fforwm a chynhyrchu'r rhaglenni, gyda'r Awdurdod Lleol sy'n cynnal yn darparu Swyddog i gymryd cofnodion
- Byddai'r cyfarfod nesaf yn cael ei gynnal yn hydref 2013

Indemniadau ar gyfer Aelodau a Chamau Datrys Lleol

Rhoddodd Swyddog Monitro (Conwy) wybod y byddai camau Datrys Lleol ar gyfer Protocol Cwynion gan Aelod am Aelod arall yn cael ei gyflwyno mewn cyfarfod o Gyngor Conwy 4 Gorffennaf 2013. Fodd bynnag, yng nghyfarfod diwethaf y Cyngor 16 Mai 2013, cytunwyd i osod yr indemniad ar gyfer Cynghorwyr yn £20,000.

Nid oedd Wrecsam wedi llunio Protocol Datrys Lleol eto, gan bod y Swyddog Monitro eisiau sicrhau y byddai'r protocol yn gadarn. Byddai'r Protocol yn cael ei gyflwyno i Gyngor Wrecsam ym Medi 2013. Byddai indemniadau ar gyfer Cynghorwyr yn cael ei gyflwyno mewn cyfarfod o'r Cyngor yn y dyfodol agos.

Roedd Ynys Môn wedi mabwysiadu protocol Datrys Lleol 3 blynedd yn flaenorol, a gafodd ei ddefnyddio unwaith yn y 3 blynedd hynny. Wrth adolygu'r protocol, gwelid ei fod yn feichus ac felly cynigiwyd i symleiddio'r broses fel a ganlyn:-

- Roedd gan yr achwynydd 7 diwrnod i roi gwybod am gŵyn i'r Swyddog Monitro
- Mae'r Swyddog Monitro yna'n anfon y gŵyn at y Cynghorydd, a wnaethpwyd cwyn yn ei gylch
- Mae gan y Cynghorydd 7 diwrnod wedyn i ymateb i'r gŵyn
- Yna gwahoddir y Cynghorydd i gyflwyno eu hachos i ddau Aelod Annibynnol o'r Pwyllgor Safonau
- Mae'r Cynghorydd yn cael dod â thystion a chynrychiolydd

Gwnaethpwyd yr ymatebion canlynol i ymholiadau'n ymwneud â phrotocol:-

- Byddai'r ddau Aelod Annibynnol yn cael eu defnyddio yn eu tro
- Ni fyddai'r ddau Aelod Annibynnol a gyfranogai yn y Broses Ddatrys Lleol wreiddiol yn cyfranogi mewn unrhyw Wrandawiadau Safonau dilynol
- Amcan y Protocol Datrys Lleol fyddai hyrwyddo camau cyfryngu a datrys, er mwyn adeiladu awyrgylch lle byddai Cynghorwyr yn fwy tebygol o gydweithio
- Gallai Swyddogion hefyd ddefnyddio'r Protocol Datrys Lleol, ond ni fyddai hyn yn tanseilio eu gallu i roi cwyn i'r Ombwdsmon

- Os oedd yr Aelodau Annibynnol yn ystyried bod achos o dorri Cod Ymddygiad, gallent argymhell i'r Arweinwyr Grŵp bod y Cyngorydd y gwnaethpwyd cwyn amdano yn ymddiheuro i'r achwynydd neu eu bod yn cael eu tynnu oddi ar y Pwyllgor

Cafwyd trafodaeth wedyn ynghylch a ellid defnyddio Protocol Datrys Lleol i ddelio â chwynion yn ymwneud â Chynghorau Tref a Chymuned. Rhoddwyd gwybod i Aelodau nad rôl y Swyddogion Monitro oedd cael eu cynnwys mewn cwynion rhwng Cynghorwyr Tref a Chymuned; rôl y Clercod Tref a Chymuned oedd hyn. Fodd bynnag, rhoddodd Cadeirydd Pwyllgor Safonau Ynys Môn wybod ei fod wedi bod mewn cyfarfodydd Cyngor Tref a Chymuned yn ei swyddogaeth fel Aelod Annibynnol y Pwyllgor Safonau, i geisio atal y problemau rhag mynd yn waeth.

Adborth Swyddog Monitro

Awgrymwyd y byddai Swyddog Monitro'r Awdurdod Lleol sy'n cynnal yn rhoi adborth ar lafar ym mhob cyfarfod ynglŷn ag unrhyw faterion safonau neu foesegol a oedd wedi codi ers cyfarfod diwethaf y Fforwm.

(Daeth y cyfarfod i ben am 3.00 pm)
